

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Dura frus Vnde se Daphnis Alba qd Dux Ap Daphnis morina Stomachis nigra domes,
ica mā Stomachis eximuntur & maledicuntur. vnde rubet ab aliis.

Der Kirschen schaln den magen segt
Der kern des steynes wetag legt.
Der safft macht dyr eyn gut gepluet
Die drey gehn auf der Kirschen gret
Die pflaumen machen weich ym leib
Vnd kulin als man von ynschreibt.

grasland tief ab
sota Stomachis pū
aut

de abambis fructo
de Ceraso opacissima
grana de granata

prunus comoda
de ceraso.

pruna armenia
līb meliora ar
zibibiora.

pruna fil
strangula
mora.

cerasus & pru
nus paulo D-ss
nus qualius.

Collins Gherardus Rem.

Vnde primo ponunt tria cōmoda ex vnu cerasorū prouenientia. Primum est q̄ cerasa expurgat stomachū. Et istud bin quosdā verum est q̄ si simili cū eis nuclei teruntur quia simili habent quandā vim absterciā ac mundificatiā. Secundū dū est q̄ nucleus cerasorū. I. arillus habet virtutē frangēti lapidē renū vel vesice si siccus sumat vel ex eo fiat lac. Tertiū est q̄ caro cerasorū est generativa optimi sanguinis et confortans ac impinguās. Et istud experimentū cōprobatur quia videmus passeres qui sunt aues multū cōmedentes cerasa q̄ tpe cera sorum habent epata multum maiora q̄ alio tpe. signū igitur est q̄ magnificant epar et cōforat. Circa istud est norandū q̄ duplicita sunt cerasa. I. grossa et parva. Grossa aut adhuc duplicita. I. dulcia et pontica. Omnia dulcia et parva sunt insana defacili corruptibilis ac in corporibus facientia vermes. Grossa pontica dicuntur cina. Et illa sunt adhuc duplicita. quedam sunt rubea et mollis carnis. Et talia debent recentia cōmedi et in principio mēlie. Et habent vim absterciā uiam stomachi; atq̄ appetitū incitandaria sunt cina nigra et grossa satis dure carnis et inter cetera maxime pōntica. Et illa debent cōmedi in fine prandū siue cene. Cuius causa est quia ista sua ponticitate quando in fine mense sumuntur claudunt orificium stomachi: quo clauso digestio melior ac velocior fit. Secundo ponuntur due utilitates prouenientes ex vnu prunorū. Prima est q̄ pruna infrigidant corpus. Et ideo portugalenses in calida regione existentes in decoctione suarū carnū semper comiscent pruna et maxie Damascena. Sesquicunda est q̄ pruna laxant ventrē. Et hoc est ppter eorū humiditatē et viscositas rem bin Ba. z. ali. Et istud est verū de prunis maturis. In crudis enim que non sunt matura est stipritas: et eorū nutrimentū est paucū. ut dicit Avi. z. ca. c. de eis. Et ista sedā utilitas licet etiā multis conuenient prunis damascenis. sicut est prima maxime etiā cōuenient prunis armensis. I. depositatis ex terra armenia: quia meliora sunt omnibus et vehementius soluēta bin Avi. loco pālle. Et pro maiori declaratione istarū utilitatū sciendū est q̄ pruna matura sunt visuēt nō immatura. Pruna aut magis nature cōuenientia sunt illa que sunt figure oblonge habentia carnē paucā et durā ad aliquāle siccitatē declinantia. et corticē exteriorē tenuē: et debent esse in sapore nō vere dulcedimis: sed docet esse eorū dulcedo atq̄ timens alicui acrebit et hīmo sunt pruna damascena. talia enim pruna infrigidant ut dicitur est. Sunt aut multe alte manus prunis q̄ vñs nō est approbadus. Sunt etiā quedā prunella silvestris parua: que crescut in silvis et nō sunt laxativa. sed ventris restrictiva: et ex his fit aqua que ventris restrictionē facit. Debent aut pruna que sumunt ppter ventris laxationē primo ponit in aqua frigida. tunc enim perfectius infrigidant et humectant. et colera quā inueniunt lubricando solvant. et sic stomachus melius disponitur ad cibū recipiendū. Et est diligenter notandum q̄ pruna humida recentia sunt magis alterativa q̄ suis sunt peioris nutrimenti et plurium superfluitatis: sed pruna seca magis confortantia melius nutrimenti dant corpori. Et sicut dictum est de prunis: sic suo modo intellegatur de cerasis. Ulerum tamen est cerasorum humiditas est subtilior et minus viscosa. vnde minus nutrunt q̄ pruna.